

משרד החינוך

מינהל חברה ונוער
המינהל הפדגוגי
אגף א' ארגון לימודים
הפיקוח ליישום חוק זכויות התלמידה

חלמדים זכות

שוויון זכויות
לכלי האזבליות

"לא תקלל חרש ולפני עור לא תתן מכשל ויראת מא-להיך אני ה'" (ויקרא יט, יד)

כתבת אקור

עיוור מבקש שיראו אותו

אמר רבי יוסי: כל ימי הייתי מצטער על מקרא זה: "וְהֵיטָב מְמַשֵּׁשׁ בְּצַהָרִים, כְּאֲשֶׁר יִמְשֵׁשׁ הָעוֹר בְּאֶפְלָה" (דברים כח, כט).
וכי מה אכפת לו לעיוור בין אפילה לאורה?
עד שבא מעשה לידי: פעם אחת הייתי מהלך באישון לילה ואפילה, וראיתי סומא [=עיוור] שהיה מהלך בדרך ואבוקה בידו. אמרתי לו: בני, אבוקה זו למה לך?
אמר לי: כל זמן שאבוקה בידי - בני אדם רואין אותי ומצילין אותי מן הפחתין ומן הקוצין ומן הברקנין [=סוג של קוצן].

"נערה עיוורת" - ג'ון אוורט מילאס (המאה ה-19)

(תלמוד בבלי, מסכת מגילה, דף כ"ד ע"ב)

האמנה הבינלאומית לזכויות הילד

המדינות החברות יכבדו ויבטיחו את הזכויות המפורטות באמנה זו לכל ילד שבתחום שיפוטן, ללא אפליה משום סוג שהוא, ללא קשר עם גזע, צבע, מין, שפה, דת, השקפה פוליטית או אחרת, מוצא לאומי, אתני, או חברתי, רכוש, נכות, לידה או מעמד אחר... (האמנה לזכויות הילד, סעיף 2)

המדינות החברות מכירות בזכותו של ילד שכושרו הנפשי או הגופני לקוי ליהנות מחיים מלאים והוגנים בתנאים המבטיחים כבוד, מקדמים עצמאות ומקילים על השתתפותו הפעילה בחיי הקהילה.

(האמנה לזכויות הילד, סעיף 24)

כולנו שווים.

כולנו רוצים להצליח, לאהוב, לחלום ולהגשים.
כולנו יושבים על כיסא ורוצים להתקדם. כולנו שווים.

שפטה צדקה

תארו את הקשיים הפיזיים עמם עשוי להתמודד תלמיד בעל מוגבלות במהלך יום לימודים רגיל בבית ספרכם.
כתבו מכתב למנהל ביה"ס בו תפרטו את הקשיים, ולצדם הצעות לפתרון.

ארור הספרות

פצעי בגרות/ נורית פלג

המשבר שלי חל בכיתה י"א דווקא, עד אז הכל היה בסדר גמור. היו לי חברות, הלימודים עניינו אותי והרגשתי לא רע. אלא שאז, כמו בית קלפים, הכל עף ונשבר. הבעיות החברתיות שנגרמו לי נבעו ממיקומה של הכיתה בה למדתי בקומת הקרקע של בית-הספר, בשל הקושי שלי להתנייד.

באותה שנה הכי נחשב היה ללמוד בקומות הגבוהות של התיכון, הרחק מחדר המורים. אך בגלל היעדר הנגישות לקומות העליונות הוחלט כי הכיתה שלי תשוכן בקומה התחתונה.

התלמידים כעסו עליי, לא ישירות כמובן, אך האשימו אותי במיקום הגרוע בו נגזר עליהם ללמוד. אם בבית-הספר הייתה מעלית ולי הייתה גישה לשירותים אני בטוחה שהמצב הזה היה נמנע. אך כיוון שמוסדות חינוך רבים אינם לא מודעים לחשיבות הנגישות ולוקחים אותה כדבר מובן מאליה, קוממתי עליי את בני כיתתי בלי להתכוון.

הקושי החברתי שלי הלך והתעצם, הייתי שונה ואנשים התרחקו ממני. לא פעם הייתי מאחלת בקול מהוסס "בוקר טוב", וכשלא זכיתי לתגובה הדמעות מילאו את עיניי. כך גם הרחקתי מעליי את מעט האנשים שכן חיבבו אותי. נכנסתי לדיכאון די עמוק. לא אחת הכרזתי שהתיכון הוא פשוט בית-חרושת לציונים, שהוא איבד את הפן החברתי שלו לטובת הברגוריות שתפסו את מקומו. ברור לי שהברגוריות חשובות, אך הערכים החברתיים חשובים לא פחות.

באווירה השוררת כיום בתיכון, כשהתלמידים בודקים כל הזמן מי קול ומי לא, מי יוצא עם בני/ות הזוג השווים, מי לובש את המותגים הנכונים, וגם מי משתמש בסמים ומי לא - לחריגים ולשונים אין סיכוי.

נורית פלג נולדה עם מחלה גנטית בשם דסאוטונומיה משפחתית - מחלה תורשתית חשוכת מרפא, המתבטאת בחוסר תיאום ושליטה על התפקודים הרצוניים והבלתי רצוניים של הגוף. בעקבות כך הוציאה לאור את הספר "אהבה על גלגלים" המספר את סיפור התבררותה של ילדה בעלת מוגבלות.

מה רשתכס? סקר רחוב

התבוננו בתמונות הבאות, ונסו לשער מהו הייעוד של כל פריט:

2. _____

1. _____

4. _____

3. _____

5. _____

שפטו הסצנאכס

★ ההנהלה מבקשת לצרף ילד חירש לכיתתכם. לצורך כך יש להוסיף שעות למערכת של הכיתה בהם תלמדו את שפת הסימנים.
מסכים / לא מסכים.
נימוק: _____

★ אחד מחבריכם שבר את רגלו. תכנתם לנסוע לפארק מים, והחבר ביקש לבטל את הנסיעה ולעשות פעילות אחרת משותפת, כדי שגם הוא יוכל להצטרף.
מסכים / לא מסכים.
נימוק: _____

★ ילד עיוור מבקש ללמוד בבית-ספרכם, אולם הוא זקוק לחבר מתנדב מהכיתה שילווח אותו כל יום בהגעתו ובחזרתו מבית-הספר. כל אחד מכם יצטרך לעזור לפי תורנות שתימשך לאורך כל השנה.
מסכים / לא מסכים.
נימוק: _____

★ ילד נכה בן גילכם מבקש להתקבל לבית-הספר. לצורך קבלתו יש לבצע שיפוץ יקר בבית-הספר על-מנת שיהיה נגיש לנכים (מעלית, שרותי נכים, רמפה ליד המדרגות וכדומה). כדי לקדם תוספת בנייה עליכם לעבור ללמוד במבנה ארעי לחודשיים.
מסכים / לא מסכים.
נימוק: _____